לכּבֿוד יום-טובֿ

אַ קינדער-מעשׂה דערציילט פֿון אַ דערוואַקסענעם
(ע׳ „דאָס מעסערל”).

הײַנט איך גענעט מיט אַ/ע דיאַלאָג (דאָמיש) צווישן עזריאל דעם
שמש מיט רב יונה, דעם נאַראַנטשענס דאַך, אַ
פּאָר טעג פֿאַר פּסח

דְער אוֹרַח

א.

— איך האָב פון אייערטוועגען, רב יונה, איין אורח אויף פסח, האָט איהר נאָך אזא אורח נישט געהאַט זינט איהר זענט א בעל־הבית.

— דהיינו?

— דהיינו, איין אתרוג, נישט קיין אורח!

— דהיינו, וואָס הייסט איין אתרוג?

— דהיינו, איין אתרוג הייסט — א איד פון סאַמע זייד, און א שענער איד א פארשוין. איין חסרון נאָר, וואָס ער פאַרשטעהט נישט אונזער לשון.

— וואָסער דען לשון פאַרשטעהט ער?

— לשון־קודש.

— פון ירושלים?

— פון וואַנען ער איז — וויים איך נישט, נאָר אז ער רעדט, רעדט ער מיט סאַמע פתח'ען.

אָט אזא געשפרעך איז פאָרגעקומען צווישען טאַטען מיט עזריאל דעם שמש א פּאָר טעג פאר פּסח, און איך בין זעהר נייגיעריג געוועזן אָנצוקוקען דעם דאָזיגען „אתרוג”, וואָס פאַר־שטעהט נישט אונזער לשון און רעדט מיט סאַמע פתח'ען. שוין אין שוהל האָב איך באַמערקט עפּיס א מאָדנע נפש מיט א

שטריימעל און מיט א טערקישען חאַלאַט פון געלע, בלויע און רויטע פאַסען. ארום דעם דאָזיגען פאַרשוין האָבען מיר, יונגוואַרג, ארומגעשטעלט זיך פון אַלע זייטען און גענומען איהם באַטראַכטען, און האָבען געחאַפּט א מיאוס׳ען פּסק פון עזריאל דעם שמש: קינדער זאָלען נישט האָבען קיין טבע קריכען א פרעמדען מענטשען אין פנים אריין. נאָכ׳ן דאַוונען האָט דער גאַנצער עולם אָפּגע־שטעקט דעם פאַרשוין שלום און געזאָגט איהם א גוט יום־טוב, און דער פאַרשוין האָט אַלעמען אָפּגעענטפערט מיט א זיס שמייכעלע אויף די רויטע בעקלעך, פאַרברעמט מיט א גרוי בערדעל: „שאַלאָם! שאַלאָם!" דער „שאַלאָם־שאַלאָם" האָט ארויסגע־רופען ביי אונז, קליינוואַרג, זעהר א גרויס געלעכטער. און דאָס האָט עזריאל דעם שמש שטאַרק פאַרדראָסען; האָט ער זיך געלאָזט צו חברה מיט א פאַרטיגער האַנט אויף צו געבען פּעטש. חברה האָט זיך פון עזריאל׳ס האַנט אויסגעגליטשט, וויעדער פאַר־גנב׳עט זיך צום פאַרשוין, הערען ווי ער זאָגט „שאַלאָם־שאַלאָם", אויסגעשאָסען א געלעכטער און וויעדער זיך אויסגעגליטשט פון עזריאל׳ס האַנט... מיט גרויס גדלות לאָז איך מיך געהן נאָכ׳ן טאַטען מיט׳ן דאָזיגען פאַרשוין צו אונז אויף יום־טוב און פיהל, אַז אַלע חברים זענען מיר מקנא אויף דעם אורח. זיי קוקען אונז נאָך אַלע פון דער ווייטען, און איך דרעה־אויס צו זיי דעם קאָפּ און שטעל זיי ארויס א צונג. א גאַנצען וועג שווייגען מיר אַלע דריי, און אריינגעקומען אין שטוב אריין, זאָגט דער טאַטע צו דער מאַמע: „א גוט יום־טוב!" און דער אורח טהוט א שאָקעל מיט׳ן קאָפּ און דאָס שטריימעל טהוט זיך א טרייסעל: „שאַלאָם! שאַלאָם!" איך דערמאָן מיך אָן מיינע חברים און באַהאַלט דאָס פנים אונטער׳ן טיש, איך זאָל נישט אויסשיסען קיין געלעכטער. איך חאַפּ א קוק אַלע מאָל אויפ׳ן אורח, און ער געפעלט מיר: עס געפעלט מיר זיין טערקישער חאַלאַט, וואָס מיט די געלע, בלויע און רויטע פאַסען; עס געפעלען מיר די רויטע פריש־בלוטיגע בעקלעך זיינע, וואָס זענען ארומגעברעמט מיט א שען קיילעכיג

גרוי בערדעל; עס געפעלען מיר זיינע שוואַרצע שענע אויגען, וואָס קוקען־ארויס שמייכלענדיג פון אונטער די געדיכטע גרויע ברעמען. אויך דעם טאַטען, זעה איך, איז ער געפעלען. דער טאַטע איז זיך מיט איהם משמח, און די מאַמע קוקט אויף איהם, ווי אויף א געטליכען מענטשען, און קיינער רעדט נישט מיט איהם א וואָרט. דער טאַטע אַליין מיט זיין כבוד בעט איהם אויס דאָס הסב־בעט. די מאַמע איז פאַרטאַרעראַמט מיט׳ן גרייטען צום סדר, און ריקעל די מויד העלפט איהר אונטער. ערשט אַז עס קומט צום קידוש מאַכען, שמועסט זיך דורך דער טאַטע מיט׳ן אורח אויף לשון־קודש, און איך בין מלא גדולה, וואָס איך פאַרשטעה כמעט איטליכעס וואָרט. איך געב דאָ איבער זייער לשון־קודש׳ען שמועס מלה במלה:

דער טאַטע: נו? (אויף אונזער לשון זאָל דאָס הייסען: מאַכט, זייט מוחל, קידוש!).

דער אורח: נו־נו! (אויף אונזער לשון זאָל דאָס הייסען: מאַכט, מאַכט!).

דער טאַטע: נו־אָ? (פאַר וואָס ניט איהר?).

דער אורח: אָ־נו? (איהר פאַר וואָס נישט?).

דער טאַטע: אי־אָ! (פריהער איהר!).

דער אורח: אָ־אי! (איהר פריהער!).

דער טאַטע: ע־אָ־אי! (איך בעט אייך, מאַכט איהר!).

דער אורח: אי־אָ־ע! (מאַכט איהר, איך בעט אייך!).

דער טאַטע: אי־ע־אָ־נו? (וואָס ווערט אייך אהרען, אַז איהר וועט מאַכען פריהער?).

דער אורח: אי־אָ־ע־נו־נו! (אַז איהר ווילט דוקא איך, לאָז זיין איך!).

און דער אורח נעמט דעם כּוס פֿונ'ם טאַטענ'ס הענט און לעגט־אָוועק אַ קידוש, נאָר אַזאַ קידוש, וואָס מיר האָבּען אַזעלכעס נישט געהערט און וועלען שוין נישט הערען קיינמאָל. ערשטענס, די עברי, וואָס מיט סאַמע פּתח'ען: „בּרשׁוט מאַראַנאַן ורבּאַנאַן ורבּאַטאַי"... און צווייטענס — דאָס קול, וואָס געהט בּיי איהם נישט פֿונ'ם האַלז, נאָר ווי פֿונ'ם טערקישען חאַלאַט, וואָס מיט געלע, בּלויע און רויטע פּאַסען. איך האָבּ מיך דערמאָנט אָן מיינע חברים, וואָס פֿאַר אַ געלעכטער דאָ וואָלט אויסגעבּראָכען און וואָס פֿאַר פּעטש דאָ וואָלטען געפֿלויגען, ווען זיי זאָלען, אַשטייגער, זיין בּיי דעם קידוש! נאָר אַזוי ווי איך בּין דאָ אַליין, האַלט איך מיך איין און פֿרעג דעם טאַטען די פֿיער קשיות, און מיר זאָגען די הגדה אַלע אינאיינעם, און איך בּין שטאָלץ, וואָס דער דאָזיגער פּאַרשוין איז אונזער אורח, נישט קיינעמ'ס.

ב.

דער תּנא, וואָס האָט געזאָגט: „אין משׂיחין בּסעודה" — מען זאָל נישט רעדען, הייסט עס, בּיי'ם עסען, זאָל ער מיר מוחל זיין, האָט נישט געקענט דאָס אידישע לעבּען. איך בּעט אייך, ווען האָט אַ איד, למשל, צייט צו רעדען, אַז נישט בּיי'ם עסען? וּבפֿרט פּסח צום סדר, וואָס ס'איז פֿאַרהאַן אַזוי פֿיעל צו זאָגען פֿאַר דער סעודה און נאָך דער סעודה? ריקעל די מויד האָט דערלאַנגט דאָס וואַסער, מע האָט זיך נאָר געוואַשען, געמאַכט המוציא, געזאָגט „על אכילת מצה", און די מאַמע האָט אויסגעטיילט די פֿיש, — אַזוי האָט דער טאַטע פֿאַרקאַטשעט די אַרבּעל און האָט זיך אַריינגעלאָזט מיט'ן אורח אין אַ לאַנגען שמועס אויף לשון־קודש. דאָס ערשטע, וואָס דער טאַטע האָט איהם געפֿרעגט, איז געווען די געוועהנליכע שאלה, וואָס איין איד פֿרעגט בּיי'ם אַנדערען אידען:

— מה שמכם?

דערויף האָט איהם דער אורח געענטפֿערט מיט סאַמע פּתח'ען און אין איין אָטהעם, ווי מע זאָגט די עשׂרת בּני־המן אין דער מגילה:

— איק בּכר גלש דמת הנך וסם זען חפף טצץ.

דער טאַטע איז געבּליבּען זיצען מיט'ן בּיסען אין מויל און געקוקט פֿאַרוואונדערט אויפֿ'ן פּאַרשוין, אַפּנים, דערפֿאַר, וואָס ער טראָגט אַזאַ לאַנגען נאָמען, און איך האָבּ מיך פֿאַרהוסט און געקוקט אַראָפּ, אונטער'ן טיש. האָט מיר די מאַמע אַ זאָג געטהאָן: „פּאַוואָלי ווי דו עסט פֿיש, קאָנסט זיך ווארגען, חלילה, מיט אַ בּיינדעל". און אויפֿ'ן פּאַרשוין האָט זי אַ קוק געטהאָן מיט גרויס רעשפּעקט. עס ווייזט אויס, אַז זי איז פֿונ'ם נאָמען גאָר נתפּעל געוואָרען, חאָטש זי האָט נישט פֿאַרשטאַנען וואָס דאָס בּאַדייט. און אַזוי ווי דער טאַטע האָט יאָ פֿאַרשטאַנען, האָט ער געפֿונען פֿאַר נויטיג איהר די זאַך אויפֿצוקלערען:

— פֿאַרשטעהסט דו מיך, א י ק בּ כ ר — דאָס איז אונזער איבּערגעקעהרטער אלף־בּית, און דאָרט איז בּיי זיי, אַפּנים, אַזאַ מנהג, אַז איטליכער הייסט בּיי זיי על־פּי אלף־בּית.

— אלף־בּית! אלף־בּית! — חאַפּט אונטער דער פּאַרשוין מיט אַ זיס שמייכעלע אויף די בּלוט־רויטע בּעקלעך, און די שענע שוואַרצע אויגען קוקען אויף אונז אַלע, און אפילו אויף ריקעל די מויד, מיט גרויס פֿריינטשאַפֿט.

געוואָהר געוואָרען דעם נאָמען זיינעם, איז דער טאַטע נייגיעריג געווען צו וויסען, אויך פֿון וואַנען, פֿון וואָסער אַ לאַנד ער קומט צו פֿאָהרען. דאָס האָבּ איך פֿאַרשטאַנען לויט די נעמען פֿון שטעדט און מדינות, וואָס האָבּען זיך געלאָזט הערען, און וואָס דער טאַטע האָט דאָס נאָכדעם איבּערגעזעצט פֿאַר דער מאַמע, געגעבּען כּמעט אויף איטליכעס וואָרט אַ פּירוש, און די מאַמע איז פֿון איטליכעס וואָרט געווען נתפּעל, און אויך ריקעל די מויד איז געווען נתפּעל, און ס'איז טאַקי געווען פֿון וואָס נתפּעל צו ווערען: אַ קלייניגקייט, אַ פּאַרשוין קומט צו פֿאָהרען אפשר פֿאַר צעהנ־

טויזענט מייל פון אַ מדינה, וואָס איידער מע קומט־צו צו איהר, מוז מען אַריבערשווימען זיעבען ימים מיט אַ מדבר, און וואָס צו דעם מדבר אַליין דאַרף מען געהן ניט ווינציגער, ווי פערציג טעג מיט פערציג נעכט, און אַז מע קומט שוין צו גאָר נאָהענט, באַדאַרף מען אַרויפקלעטערן אויף אַזאַ הויכען באַרג, וואָס דער שפּיץ גרייכט ביז צו די וואָלקענס, און באַדעקט איז ער מיט אייז, און ווינטען שרעקליכע בלאָזען דאָרטען, וואָס איז סכּנת־נפשות!... דערפאַר אָבער, אַז מע קומט־איבער בשלום דעם דאָזיגען באַרג און מע טרעט־אַריין אין זייער לאַנד, זעהט מען פאַר זיך דעם אמת'ען גן־עדן התּחתּון: בשמים, נעגעלעך, געווירצען, כּל המינים פּירות, עפּעל און באַרען און פּאָמעראַנצען, וויינטרויבען, טייטלען און איילבערטען, ניס און פייגען לרוב. און די הייזער זענען דאָרטען געבויט פון סאַמע טענענהאָלץ און גערעקט מיט ריין זילבער, די כּלים זענען פון גין־גאָלד (בשעת מעשה טהוט דער אורח אַ קוק אויף די זילבערנע כּוסות אונזערע מיט די זילבערנע לעפעל, גאָפּלען און מעסערס), און בריליאַנטען, פּערלען און דימענטען וואַלגערען זיך דאָרטען אויף דער גאַס, קיינער וויל זיך ניט געבען די מיה זיך אָנבויגען זיי אויפצוהויבען, וואָרום זיי האָבען דאָרטען קיין שום ווערטה (און בשעת מעשה קוקט דער אורח אויף דער מאַמע'ס דימענטענע אויהערינגלעך מיט די געלע פּערלעך, וואָס אויף איהר ווייסען האַלז).

— דו הערסט? — מאַכט דער טאַטע צו דער מאַמע מיט אַ גליקליך פּנים.

— איך הער. — ענטפערט איהם די מאַמע און פרעגט אַ קשיה: — למאי ברענגען זיי דאָס ניט צו פיהרען אַהער, זיי וואָלטען דאָך דאָ געמאַכט דערפון געלד! אַנו, טהו איהם אַקאָרשט אומיסטען אַ פרעג, יונה.

דער טאַטע פרעגט איהם די דאָזיגע קשיה און באַקומט פון איהם אַ תּשובה, און גיט איבער דער מאַמע אויף אונזער לשון:

— פאַרשטעהסט דו, ער זאָגט, אַז דו קומסט צו פאָהרען אַהינצו, קאָנסט דו דיר נעמען וויפיעל דו ווילסט, פולע קעשענעס, נאָר פאָהרסט דו פון דאָרטען אַרויס, מוזט דו אָפּגעבען אַלסדינג צוריק, און טאָמער טרייסעלט מען אויס ביי דיר וואָס ניט איז, ביזט דו חייב מיתה.

— וואָס הייסט דאָס? — פרעגט די מאַמע, דערשראָקען.

— דאָס הייסט, מע הענגט דיך אויף אויף אַ בוים, אָדער מע פאַרשטיינערט דיך מיט שטיינער.

ג.

וואָס ווייטער ווערען די מעשיות פון'ם דאָזיגען פאַרשוין אַלץ מעהר אינטערעסאַנט, און אַז עס האַלט שוין נאָך די קניידלעך און מיר נעמען נאָך צו ביסלעך ווײַן, פרעגט איהם דער טאַטע: וועמען געהער דאָס אַלסדינג, און צי ס'איז פאַרהאַן דאָרטען אַ מלך? און באַלד באַקומט ער אַ קלאָרע תּשובה, און גיט דאָס איבער דער מאַמע מיט גרויס חדוה אויף אונזער לשון:

— ער זאָגט, אַז געהערען געהער דאָס אינגאַנצען צו די דאָרטיגע אידען, וואָס מע רופט זיי „ספרדים", און אַ מלך איז ביי זיי פאַרהאַן, זאָגט ער, אויך אַ איד, זעהר אַ פרומער איד מיט אַ שטריימעל, זאָגט ער, און רופען רופט מען איהם יוסף־בן־יוסף. ער איז אַ כּהן גדול, זאָגט ער, ביי די „ספרדים" און פאָהרט אַרויס, זאָגט ער, אין אַ גילדענער קאַרעטע מיט זעכס ברענענדיגע פערד, און אַז ער קומט, זאָגט ער, אין שוהל אַריין, געהען איהם, זאָגט ער, אַקעגען די לויים מיט אַ געזאַנג...

— ביי אייך זינגען לויים אין שוהל? — פרעגט איהם דער טאַטע פאַרוואונדערט און באַקומט באַלד אַ תּשובה און גיט דאָס איבער דער מאַמע אויף אונזער לשון, און דאָס פּנים ביי איהם שיינט, ווי די זון:

— וואָס זאָגסט דו דערויף? ער דערצעהלט, אַז בּיי זיי איז פאַרהאַן אַ בּית־המקדש מיט כּהנים מיט לויים מיט איין אָרגעל...

— נו, און אַ מזבּח? — טהוט איהם דער טאַטע אַ פּרעג און בּאַקומט אַ תּשובה, און גיט דאָס איבּער דער מאַמע אויף אונזער לשון:

— ער זאָגט, ס'איז דאָ בּיי זיי אַ מזבּח מיט קרבּנות, זאָגט ער, מיט גילדענע כּלים, אַלסדינג ווי אַמאָל, זאָגט ער, בּיי אונז אין ירושלים.

און בּיי די ווערטער לאָזט־אַרויס דער טאַטע אַ טיעפען זיפץ, און אויף איהם קוקענדיג, זיפצט אויך די מאַמע. און איך פאַרשטעה איהם ניט, וואָס דאַרף מען דאָ זיפצען? אַדרבּה, מע בּאַדאַרף זיין שטאָלץ, מע בּאַדאַרף זיין פרייליך, וואָס מיר האָבּען אַזאַ לאַנד, וואו עס געוועלטיגט אַ אידישער מלך און אַ כּהן גדול און וואו עס געפינט זיך אַ בּית־המקדש מיט כּהנים, מיט לויים, מיט איין אָרגעל, מיט אַ מזבּח, מיט קרבּנות... און גוטע, ליכטיגע מחשבות חאַפּען מיך אויף און טראָגען מיך אַוועק גלייך אַהינצו, אין יענעם גליקליכען אידישען לאַנד, וואו די הייזער זענען געבּויעט פון סאַמע טענענבּוימער, געדעקט מיט ריין זילבּער, וואו די כּלים זענען פון גין־גאָלד, און וואו בּריליאַנטען, פּערלען, דימענטען וואַלגערען זיך אויף דער גאַס. און עס גנבה'ט זיך אַריין צו מיר אַ מחשבה, אַז ווען איך זאָל דאָרטען זיין, וואָלט איך שוין געוואוסט וואָס איך האָבּ צו טהון; איך וואָלט שוין געוואוסט, וואו צו בּאַהאַלטען; בּיי מיר וואָלט מען שוין נישט אויסגעטרייסעלט גאָרנישט... איך וואָלט שוין געבּראַכט פון דאָרטען דער מאַמע אַ שענע מתּנה: אויהערינגלעך בּריליאַנטענע און פּערעל עטליכע שנירלעך. און בּשעת מעשה טהו איך אַ קוק אויף דער מאַמע'ס דימענטענע אויהערינגלעך מיט די געלע פּערעלעך, וואָס אויף איהר ווייסען האַלז, און איך בּאַקום אַ שטאַרקען חשק צו זיין אינ'ם דאָזיגען לאַנד, און עס פאַלט מיר איין אַ געדאַנק,

איך זאָל נאָך פּסח זיך דורכפאָהרען אַהין מיט'ן דאָזיגען אורח. געוויינטליך, בּסוד, אַז קיינער זאָל ניט וויסען. איך וועל דעם סוד אַנטפּלעקען פאַר'ן אורח, אויסגיסען פאַר איהם מיין הארץ, אויסזאָגען איהם דעם גאַנצען אמת, און בּעטען איהם, ער זאָל מיך נעמען מיט זיך אַהינצו חאָטש אויף אַ קליינער צייט. ער וועט דאָס מיר געוויס טהון. ער איז זעהר אַ גוטער, אַ צוגעלאָזטער פאַרשוין. ער קוקט אויף איטליכען בּאַזונדער, און אפילו אויף ריקעל די מויד, אַזוי פריינטליך, אַזוי פריינטליך!

אַזוי טראַכט איך מיר און קוק אויף אונזער אורח, און עס מאַהלט זיך מיר אויס, אַז ער טרעפט מיין מחשבה, מחמת ער קוקט אויף מיר מיט זיינע שענע שוואַרצע אויגען, און עס דאַכט זיך מיר, אַז ער ווינקט צו מיר און זאָגט צו מיר אויף זיין לשון:

— שווייג, ווייסער־חברה'ניק איינער, לאָז נאָר איבּערגעהן דער פּסח, וועט שוין זיין רעכט!...

ד.

אַ גאַנצע נאַכט פּלאָנטען זיך מיר חלומות: אַ מדבּר, אַ בּית־המקדש, אַ כּהן גדול און אַ בּאַרג אַ הויכער, און איך קלעטער אַרויף אויפ'ן בּאַרג, און דאָרט וואַכסען בּריליאַנטען, פּערלען, דימענטען, און מיינע חברים קריכען אַרויף אויף די בּוימער און טרייסלען זיי, און עס פאַלען פון דאָרטען אויף דער ערד גוזמי גוזמאות בּריליאַנטען, פּערלען, דימענטען, און איך שטעה פון הינטען און קלויבּ די בּריליאַנטען, פּערלען, דימענטען, און שטופּ אין די קעשענעס — און מערקווירדיג! וויפיעל איך שטופּ — און עס געהט נאָך! וויפיעל איך שטופּ — און עס געהט נאָך! לעג איך אַריין די האַנט אין קעשענע און נעם־אַרויס פון דאָרטען אָנשטאָט בּריליאַנטען, פּערלען, דימענטען — גאָר פּירות אַלערליי: עפּעל און בּאַרען, און פּאָמעראַנצען און איילבּערטען, און טייטלען און נים און פייגען... און איך האָבּ דערפון גרויסע אַנגסטען, קאַטשע

מיך פון איין זייט אויף דער אנדערער, און עס חלום'ט זיך מיר דאָס בית־המקדש, און איך הער די כהנים דוכנ'ען און די לויים זינגען און דעם אָרגעל שפּיעלען, און עס ווילט זיך מיר אריינגעהן אינוועניג אין בית־המקדש, און איך קאָן נישט — ריקעל די מויד האַלט מיך צו און לאָזט מיך ניט, און איך בעט זיך ביי איהר, איך שריי, איך וויין, איך האָב דערפון גרויסע אנגסטען, קאַטשע מיך פון איין זייט אויף דער אנדערער, און חאַפּ מיך אויף און... דער־זעה פאַר זיך דעם טאַטען מיט דער מאַמען שטעהען האַלב אָנ־געטהאָן, ביידע בלאַס, ווי דער טויד, דער טאַטע אראָפּגעלאָזט דעם קאָפּ, די מאַמע ברעכט די הענט און אויף איהרע שענע אויגען שטעהען טרערען. מיין קינדערש הארץ דערפיהלט, אז דאָ איז עפּיס געשעהען ניט קיין גוטע זאַך, זעהר ניט קיין גוטע זאַך, נאָר וואָס מיין קינדערש קעפּעל האָט נישט צוגעטראַכט פאַר איין אומגליק — איז דאָס געווען א גאָרנישט קעגען דעם, וואָס ס'איז געשעהען.

און געשעהען איז אָט וואָס: אונזער אורח, דער פאַרשוין פון יענער ווייטער מדינה, פון יענעם גליקליכען לאַנד, וואָס די הייזער זענען דאָרט געבויעט פון סאַמע טענענבוימער און געדעקט מיט דיין זילבער א. א. וו., איז נעלם געוואָרען, און אינאיינעם מיט איהם איז נעלם געוואָרען ביי אונז א סך זאַכען: אלע זילבערנע כוסות, אלע זילבערנע לעפעל, גאָפּלען און מעסערס, דאָס גאַנצע ביסעל ציערונג דער מאַמע'ס, און אויך מזומן געלט, וויפיעל עס האָט זיך געפונען ביי אונז אין קאַסטען. און אויך ריקעל די מויד איז מיט איהם אנטרונען געוואָרען...

און עס נעמט מיך אָן ביי'ם הארצען, נישט אויף די זילבערנע כוסות מיט די זילבערנע לעפעל, גאָפּלען און מעסערס, וואָס זענען נעלם געוואָרען, און נישט אויף דער מאַמע'ס ציערונג, און נישט אויפ'ן מזומן געלט, און נישט אויף ריקעל די מויד — חאַפּט זי דער רוח! — נאָר אויף דעם גליקליכען־גליקליכען לאַנד, וואָס סע וואַלגערען זיך דאָרטען בריליאַנטען, פּערלען, דימענטען, און אויף

דעם בית־המקדש, מיט די כהנים, מיט די לויים, מיט'ן אָרגעל, מיט'ן מזבח, מיט די קרבנות און מיט די אלע איבעריגע גוטע זאַכען, וואָס מע האָט ביי מיר אוועקגערויבט, צוגענומען, צוגע־נומען, צוגענומען.

און איך קעהר מיך אום מיט'ן פּנים צום וואַנט און וויין, וויין שטילערהייט.